

Naziv predmeta:			RIMSKO PRAVO
Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Nedeljni fond časova
OBAVEZAN	I	6	4P+1V
Studijski programi za koje se organizuje :			
Akademski Osnovne studije Pravnog fakulteta- (studije traju 6 semestara, 180 ECTS kredita)			
Uslovljenost drugim predmetima:Nije uslovljen položenim ispitom iz drugog predmeta.			
Ciljevi izučavanja predmeta:			
Ishodi učenja: Po uspješnom završetku ovog ispita student će biti sposoban da: Definišu i objasne temeljne pojmove i institute rimskog statusnog, porodičnog, nasljednog, stvarnog, obligacionog prava i građanskog sudskog postupka i sagledaju ih u komparativnoj perspektivi u odnosu na pozitivnopravna rješenja Razumiju evoluciju rimskog (privatnog) prava kroz razdoblja rimske pravne istorije Koriste primarne izvore i primijene ih pri rješavanju praktičnih zadataka Shvate uticaj rimskog privatnog prava na savremene pravne sisteme Razviju sposobnosti kritičkog sagledavanja pojedinih rimskih pravnih rješenja u odnosu na savremeno pravo Steknu i koriste osnovna znanja neophodna za razumijevanje i polaganje pozitivnopravnih predmeta (posebno iz građanskopopravne oblasti) Na osnovu primjera velikih rimskih pravnika razviju svijest o važnosti i dostojanstvu pravne nauke i pravničke profesije, kao i odgovornosti u stručnom i etičkom pogledu Shvate značaj izgradnje prava, njegovog ciljnog tumačenja i praktične primjene			
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof.dr Nevenka Bogojević-Gluščević-nastavnik			
Metod nastave i savladavanja gradiva: Metodi nastave uključuju predavanja nastavnika i stručnjaka iz prakse, diskusije, istraživanja, , rasprave, seminarske radove, individualne zadatke i analizu primjera iz rimske kazuistike.			
Sadržaj predmeta:			
I nedelja	Upoznavanje sa materijom koja će biti predmet poučavanja u toku semestra, metodama nastavnog i ispitnog procesa. Predmet i značaj rimskog prava. Istorijska i recepcija rimskog prava. Rimski pravni koncepti danas. Izvori rimskog prava. Rimska teorija prava i pravna tehnika. Rimsko statusno pravo. Subjekti prava. Fizička i pravna lica. Pojam pravne, poslovne i deliktne. Rimsko porodično pravo. Pojam i vrste porodice, srodstva i braka. Oblici sklapanja braka i prestanak braka. Pravni položaj žene.		
II nedelja	Rimsko nasljedno pravo. Vrste nasleđivanja. Singularna i univerzalna sukcesija. Zakonski nasljedni redovi kroz rimsku pravnu istoriju. Pojam i vrste testamenta. Pravni odnosi i pravna zaštita nasljednika.		
III nedelja	Rimsko stvarno pravo. Pojam, karakteristike stvarnih prava, pojam i podjela stvari. Državina, pojam, elementi, vrste, sticanje, gubitak, zaštita; svojina, pojam, vrste, ograničenja, susvojina; Načini sticanja svojine .		
IV nedelja	Rimsko stvarno pravo. Stvarna prava na tuđim stvarima: službenosti i založno pravo, pojam, vrste, karakteristike.		
V nedelja	Rimsko stvarno pravo Zaštita prava svojine . Praktična nastava. (dopuna i usavršavanje stečenih teorijskih znanja i vještina kroz praktični rad). Rješavanje svojinskih sporova. Koncipiranje tužbi za zaštitu svojine, simulacija vindikacionog spora i tužbe zbog uznenemiravanja .		
VI nedelja	Kolokvijum		
VII nedelja	Rimsko obligaciono pravo-opšti dio. Pojam obligacije i obligacionog odnosa, elementi.. Predmet , sadržina i subjekti obligacije. Sadržaj pravnog posla. Dejstvo obligacije.		
VIII nedelja	Rimsko obligaciono pravo-opšti dio Obezbjedjenje potraživanja. Pojam i vrste. Ispunjavanje obligacije. Docnja. Pojam i vrste. Pojam i elementi kontraktne odgovornosti. Ispunjavanje obaveze . Gašenje obligacija .Vrste.		
IX nedelja	Popravni kolokvijum		
X nedelja	Rimsko obligaciono pravo -posebni dio .Klasifikacija obligacija. Kontrakt. Pojam i vrste. Realni ugovori. Konsensualni ugovori. Literarni ugovori. Verbalni ugovori.		
XI nedelja	Rimsko obligaciono pravo -posebni dio . Bezimeni ugovori. Pakta. Pojam i podjela. Kvazikontrakti. Pojam i vrste. Delikti. Pojam i podjela Delikti privatnog prava. Delikti javnog prava. Kvazidelikti.		
XII nedelja	Obligaciono pravo.Praktična nastava (usavršavanje teorijski stečenih znanja i vještina kroz praktični rad i odbranu seminarskih		
XIII nedelja			

XIV nedjelja	radova): Tehnika pisanja raznih obligacionih ugovora. Simulacija raznih načina za zaključivanje ugovora; Odbrana seminarskih radova; Diskusija;
XV nedjelja	Rimski gradjanski sudski postupak. Vrste postupka i osnovne karakteristike. Procesualna sredstva. Pojam i vrste. Tužba i podjele tužbi. Nadležnosti u postupku. Rimski notarijat. Advokatura u Rimu.
XVI-XIX nedjelja	Rimski gradjanski sudski postupak. Praktična nastava (usavršavanje teorijski stičenih znanja i vještina kroz praktični rad)Simulacija sudskog postupka . Aktivni učesnici studenti .Analiza slučajeva i debata . Završni ispit Popravni ispit

OPTEREĆENJE STUDENATA

Nedjeljno	U semestru
6 kredita x 40/30 = 8 sati Struktura: 4 sati predavanja 1 sati vježbi 3 sati individualnog rada studenta (priprema za laboratorijske vježbe, za kolokvijume, izrada domaćih zadataka) uključujući i konsultacije	Nastava i završni ispit: (8 sati) x 16 = 128 sati Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 2 x (8 sati) = 16 sati UKupno opterećenje za predmet: 6 x 30 = 180 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 30 sati. Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) + 30 sati (dopunski rad)

Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, teorijsku i praktičnu, učestvuju u debatama, vježbama i polaganju kolokvijuma .Studenti koji pripremaju seminarski rad javno ga brane , a nakon prezentacije ostali studenti učestvuju u debati.

Osnovna literatura:

4. Dragomir Stojčević, **Rimsko privatno pravo**, Savremena administracija, Beograd 1999 .
5. Žika Bujuklić, **Rimsko pravo**, Pravni fakultet, Beograd 2015.
6. Nevenka Bogojević-Gluščević, **Izvori za rimsko obligaciono pravo**, Univerzitet Crne Gore, Podgorica 2000.
7. Jelena Danilović-Obrad Stanojević, **Tekstovi iz rimskog prava**, Službeni list SCG, Beograd 2003.

Oblici provjere znanja, ocjenjivanje i udio praktične nastave:
Student polaze kolokvijum i ispit usmeno.

Kolokvijum i popravni kolokvijum - do 40 bodova

Praktična nastava – do 15 bodova . Udio praktične nastave u ukupnom fondu od 60 časova nastave 20% odnosno 12 časova nastave.

Oblici praktične nastave: simulacije sudskih sporova, simulacija postupka, tehnika pisanja tužbi, seminarski radovi, debate, učešće u diskusijama pri odbrani drugih seminarskih radova, kritike rješenja iz studije spornog slučaja. Studenti koji na času praktične nastave iz dijela sudskog postupka uspješno urade simulaciju postupka oslobođaju se materije tog dijela na završnom ispit. Praktična nastava odvija se u amfitetru, biblioteci fakulteta ili posebnom kabinetu, a u slučaju veće grupe zainteresovanih studenata moguće je predvidjeti i odlazak u sudnicu.Praktična nastava uključuje i angažovanje stručnjaka iz prakse, advokata i notara .

Završni ispit i popravni ispit –do 45 bodova

Student je položio ispit ako je sakupio najmanje 50 bodova.

Pozitivna ocjena se formira zbrajanjem bodova na na sljedeći način:

Ocjena:

A-90-100 bodova

B-80-89 bodova

C-70-79 bodova

D-60-69 bodova

E-50-59 bodova

Posebna naznaka za predmet: sve dodatne informacije biće dostupne na adresi: <http://www.pravni.ucg.ac.me/>

Predmetni nastavnik: prof.dr Nevenka Bogojević Gluščević